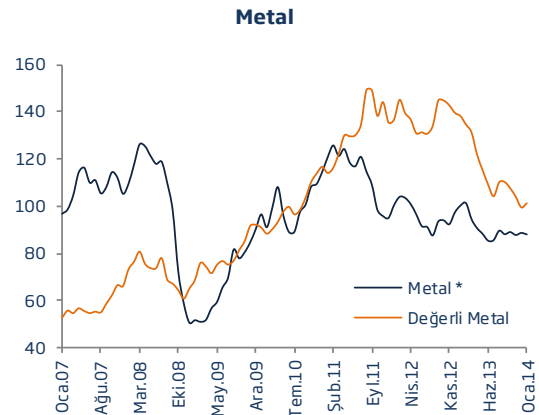
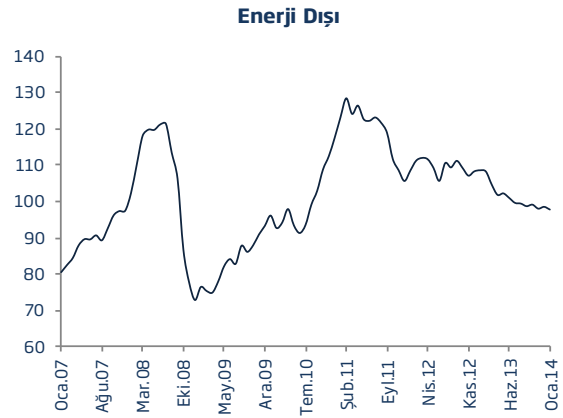
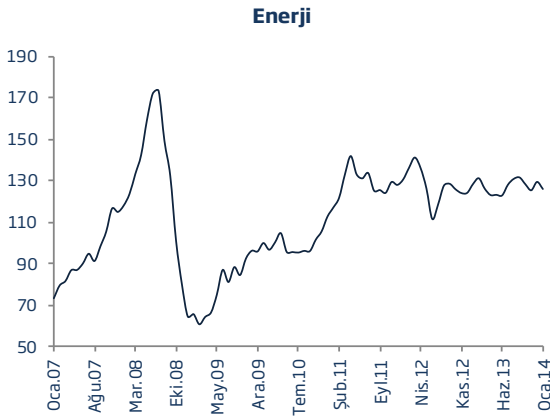

ASLI G. ŞAT SEZGİN

- ABD ve Euro Alanı başta olmak üzere, gelişmiş ekonomilerde yaşanan toparlanma süreci 2014'ün ilk ayında da devam etti. Ekonomik aktivitenin tedricen güç kazanmaya başlaması ile bu ülkelerin ekonomik büyümesine ilişkin tahminler yükseltilirken, **küresel emtia talebine** yönelik beklentilerde de iyileşme gözlemlendi. Diğer taraftan, ABD Merkez Bankası Fed'in para politikası uygulamaları ve bununla eşzamanlı olarak gelişmekte olan ülkelere ekonomik ve politik risklerin artması, bu ülkelere hızlı sermaye çıkışlarına yol açtı. Başta Çin olmak üzere gelişen ekonomilerde büyümenin hız kestiği yönünde veriler açıklanırken, talebin gerileyebileceği beklentileri ve artan riskler emtia fiyatları üzerinde aşağı yönlü bir baskı yarattı.
- Ocak ayında emtia fiyatları önceki aya göre ürün bazında değişken bir seyir izledi. Bu dönemde fiyatlar **enerji, metal ve tarımsal emtia** grubunda gerilerken, başta altın ve gümüş olmak üzere **değerli metallere** grubunda yükseldi. Güvenli liman algısıyla spekülasyon altın talebindeki artış, bu metalin fiyatını yukarı yönde destekledi. Petrol fiyatları ise arzın talepten daha hızlı artmasına bağlı olarak geriledi.
- Yıllık bazda emtia fiyatlarının genel olarak düşüş eğiliminde olduğu görüldü. Ocak 2014'te bir önceki yılın aynı ayına göre fiyat endeksleri **enerjide %1,9, enerji dışında %10** geriledi. Bu dönemde **tarım ürünlerinin** fiyatları da mahsuldeki artışın etkisiyle %8,3 azaldı. Ayrıca, **değerli metal** fiyatları %26,7, son dönemde yükseliş trendine giren **altın** fiyatları %25,6 düşüş kaydetti.

EMTİA FİYAT ENDEKSLERİ (2010=100)

EMTİA PIYASALARINDA SON GELİŞMELER

- Aylık bazda gelişmelere bakıldığında Ocak ayında **enerji ve metal** fiyatlarının, üretim kapasitesindeki artışa paralel olarak gerilediği gözlemlendi. **Tarımsal emtia** fiyatlarındaki gerileme ise başta tahıllarda olmak üzere ürün hasadının önceki döneme göre artmasından kaynaklandı. Aynı zamanda, yerel para birimlerinde USD'ye karşı değer kaybı yaşayan ve büyüme tahminleri aşağı yönlü revize edilen gelişmekte olan ülkelerin talebine yönelik kaygılar da genel olarak emtia fiyatlarındaki aşağı yönlü harekette etkili oldu.
- **Ham petrol** fiyatları, arzdaki yükseliş ve talebe yönelik kaygılar paralelinde geriledi. **Doğal gaz** fiyatları ise bu dönemde Kuzey Amerika'daki soğuk hava koşullarının yarattığı yüksek talep nedeniyle yükseldi. Önümüzdeki dönemde, ABD ve batılı ülkeler ile İran arasında anlaşma yapılması olasılığının petrol fiyatları üzerinde aşağı yönlü baskı yaratabileceği öngörülüyor.
- Tarım ürünleri arasında en hızlı fiyat düşüşleri **kauçuk, şeker ve buğday**da yaşandı. Kauçuk fiyatlarındaki düşüşte talep kaynaklı endişelerin yanı sıra Çin ve Japonya'daki stokların artması etkili oldu. Şeker ve buğdayda da verimli bir hasat sezonu yaşanması fiyatları baskıladı. **Şekerde** Hindistan'daki üretim alanlarının yeniden faaliyete geçmesiyle arzın artması bekleniyor.
- **(Arabica) kahve** fiyatları Brezilya'daki kurak iklim koşullarına ve önümüzdeki dönemde üretimin azalacağı beklentilerine bağlı olarak hızlı bir artış kaydetti.
- **Ayçiçek yağı** fiyatları Rusya'daki rekor düzeyde üretim artışından negatif yönde etkilendi.
- **Pamuk** fiyatlarının ise aynı dönemde, ABD'de arzın azalacağı beklentileri ve Çin'in stok amaçlı pamuk ithalatını artırması paralelinde pozitif bir seyir izlediği görüldü.
- Ocak'ta hafif artan **mısır** fiyatlarının, önümüzdeki dönemde ABD'deki verimli hasat sezonuna rağmen talep koşulları paralelinde yükselmesi bekleniyor.
- **Bakır** fiyatları Çin'den gelen talebin de desteğiyle Ocak ayında yükselirken, **demir cevheri** fiyatları Avustralya'daki üretimin güçlü bir şekilde artmasının etkisiyle, **kalay** fiyatları Endonezya'nın ihracatındaki hızlı artışa bağlı olarak geriledi. Önümüzdeki dönemde, Endonezya'nın işlenmemiş **demir cevheri** ihracatına kısıtlama getirmesinin **demir** fiyatları üzerinde artış baskısı yaratabileceği düşünüyor.
- **Çinko** fiyatları stoklardaki düşüş ve arz öngörülerinin gerilemesi paralelinde yükseldi. **Platin** fiyatları da metaller grubunda aylık bazda en hızlı artışı gerçekleştirdi. Küresel ekonomik büyümenin güç kazanması paralelinde otomotiv sektörünün canlanması beklenirken, bu durumun platin talebini de olumlu etkileyeceği öngörülüyor.
- **Kurşun** fiyatları, otomotiv sektörü kaynaklı pil talebinin artması paralelinde yükseldi. Çin'de otomobil satışlarının artmasının, ilerleyen dönemde de kurşuna olan talebin canlı kalmasını sağlaması bekleniyor.
- **Paladyum** fiyatları, Çin ve ABD'de yükselen talep ile Güney Afrika kaynaklı arz kısıtı nedeniyle pozitif bir seyir izledi.
- Küresel piyasada etkili olan gelişmekte olan ülkeler kaynaklı satış dalgası sürecinde güvenli liman algısıyla talep gören **altın**ın fiyatı yükseliş kaydetti. Öte yandan, önümüzdeki dönemde Hindistan'ın fiziksel altın talebinin azalabileceği ve fiyat hareketleri üzerinde en büyük tüketici konumundaki Çin'in talebinin belirleyici olacağı tahmin ediliyor. Ocak ayında yükselen **gümüş** fiyatlarındaki pozitif trendin ise süreceği öngörülüyor.

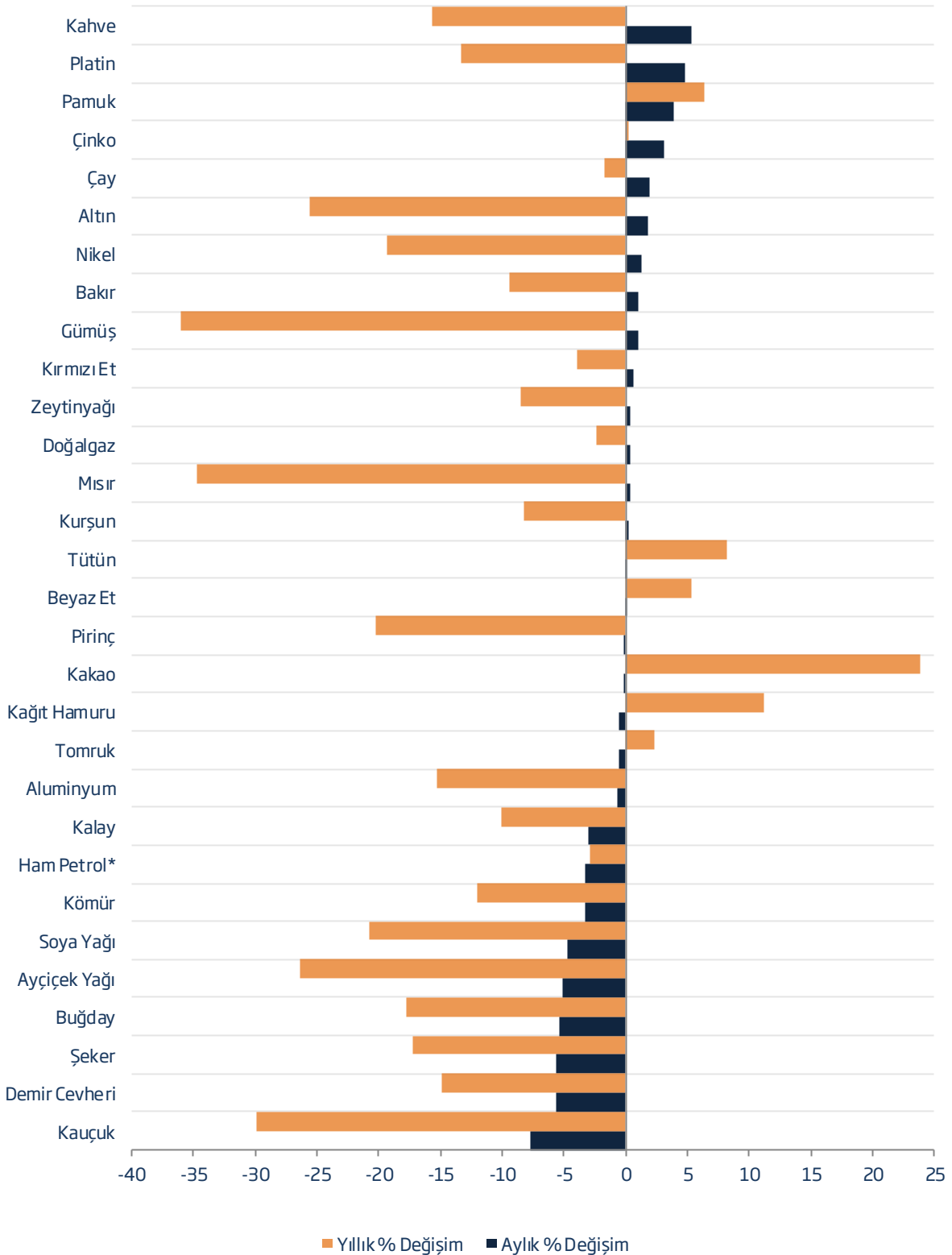
EMTİA PİYASALARINDA BEKLENTİLER

- Son dönemde kaygıların yatışmış olmasına rağmen, dünyanın enerji açısından bağımlı olduğu Orta Doğu'da gündeme gelebilecek siyasi risklerin petrol arzı üzerindeki temel risk olduğu değerlendirilmektedir. Brezilya'nın okyanustan çıkardığı petrolün halen arzu edilen düzeylere gelememiş olmasının yanı sıra, ABD'nin devreye giren yeni petrol sahalarının orta-uzun vadede tek başına fiyatları aşağı çekmekten uzak olduğu düşünülmektedir. Küresel ekonominin krizden çıkışı açısından, büyüme ve üretime ilişkin rakamların ne denli istikrar kazandığı muğlaklığını korumakta olup enerji fiyatlarında talep kaynaklı artışların en azından yakın gelecekte muhtemel olmadığı değerlendirilmektedir.
- Küresel talep koşullarının istikrarlı bir görünüm sergilemekten uzak olması ve 2013 yılı hasadı ile 2014 hasadına ilişkin beklentilerin olumlu seyretmesi tarımsal ürün fiyatlarını baskı altında tutmaya devam etmektedir. Bu nedenle gıda fiyatları üzerinde başlıca risklerin aşağı yönlü olduğu düşünülmektedir.
- Metal fiyatlarına ilişkin geçen aylardaki beklentilerimiz geçerliliğini korumaktadır. Buna göre, metal fiyatlarında Çin kaynaklı talebin belirleyici olduğu, talepte kayda değer bir gelişme yaşanmaması ve arz artışının sürmesi durumunda, son iki yılda ortaya çıkan gerileme eğiliminin gelecek yıllarda da korunabileceği düşünülmektedir.

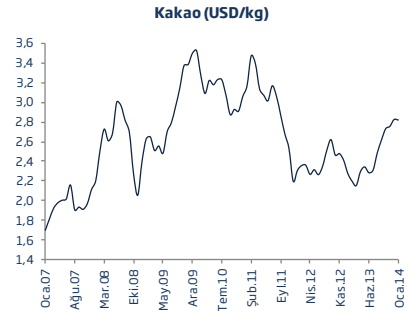
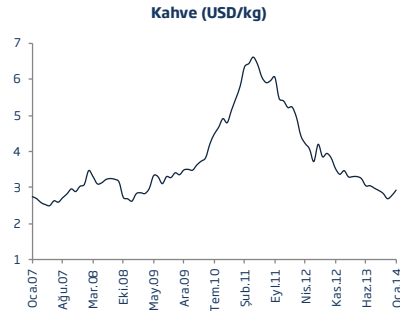
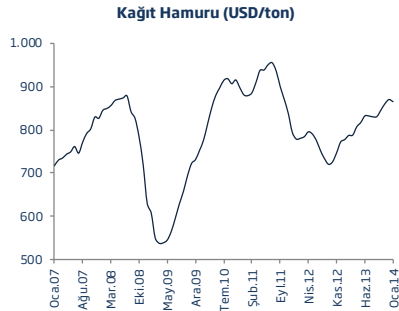
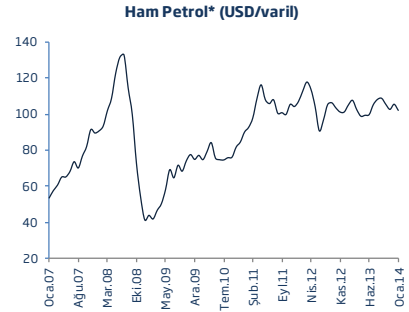
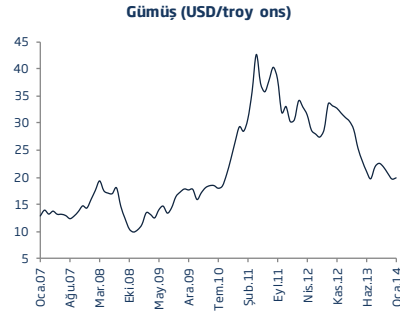
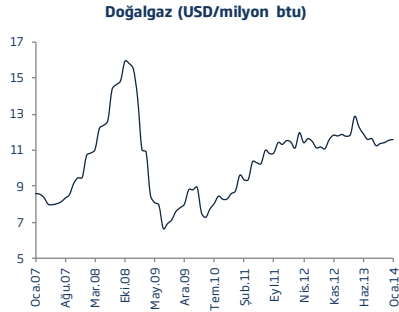
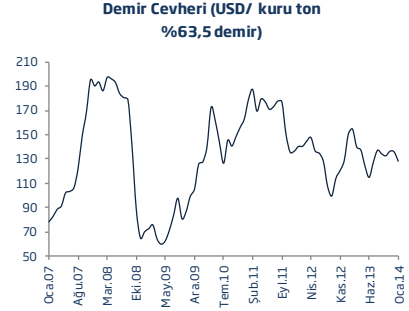
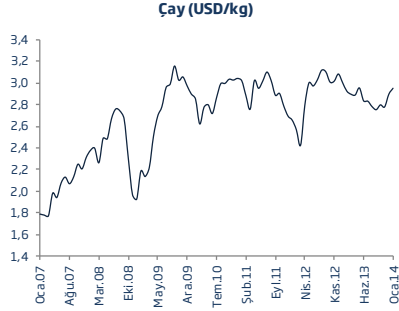
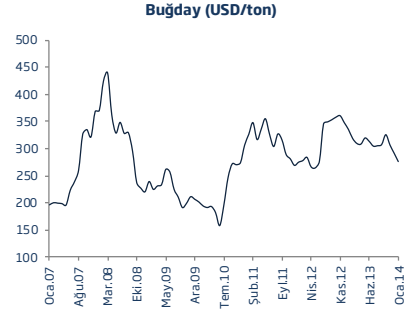
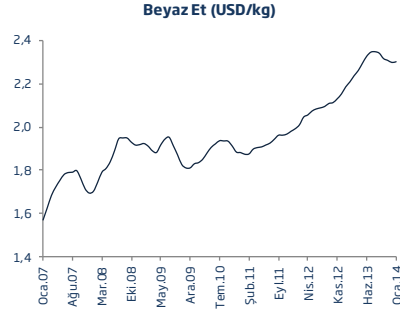
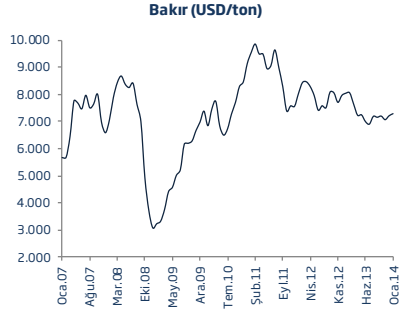
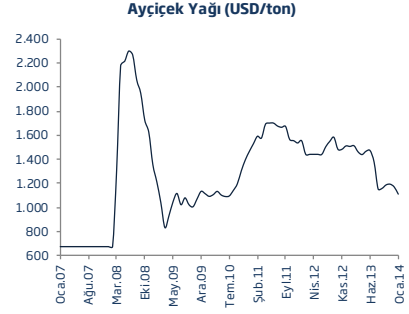
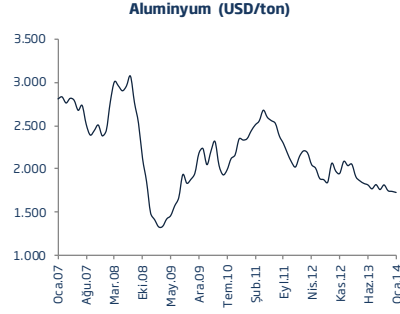
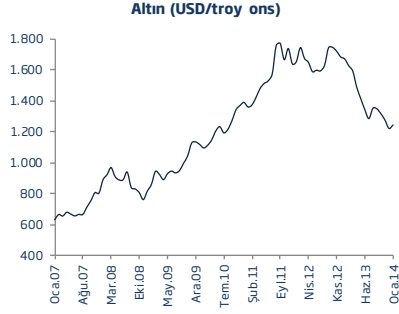
EMTİA FİYATLARI: Gerçekleşme ve Tahminler

		Gerçekleşme				Tahmin				
		2000	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2020	2025
Enerji										
Ham Petrol*	USD/varil	28	104	105	104	104	100	99	97	97
Kömür	USD/ton	26	121	96	85	87	90	91	95	100
Doğalgaz (Avrupa)	USD/milyon btu	4	11	12	12	11	11	11	10	9
Tarım										
Kakao	USD/kg	0,9	3,0	2,4	2,4	2,4	2,3	2,3	2,3	2,2
Kahve	USD/kg	1,9	6,0	4,1	3,1	3,0	3,2	3,2	3,4	3,5
Çay	USD/kg	1,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	2,9	3,1	3,2
Soya Yağı	USD/ton	338	1.299	1.226	1.057	1.030	1.020	1.018	1.010	1.000
Mısır	USD/ton	89	292	298	259	225	235	235	233	230
Pirinç	USD/ton	202	543	563	506	460	450	447	435	420
Buğday	USD/ton	114	316	313	312	300	295	293	285	275
Kırmızı Et	USD/kg	1,9	4,0	4,1	4,1	4,0	4,0	3,9	3,9	3,8
Beyaz Et	USD/kg	1,3	1,9	2,1	2,3	2,3	2,2	2,2	2,1	2,0
Şeker	USD/kg	0,2	0,6	0,5	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4	0,4
Tomruk	USD/metre küp	275	485	451	464	475	480	485	507	535
Pamuk	USD/kg	1,3	3,3	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0	2,1	2,3
Kauçuk	USD/kg	0,7	4,8	3,4	2,8	2,7	2,8	2,8	2,8	2,8
Tütün	USD/ton	2.976	4.485	4.302	4.560	4.600	4.400	4.374	4.273	4.150
Metal										
Aluminyum	USD/ton	1.549	2.401	2.023	1.847	1.800	1.850	1.878	1.994	2.150
Bakır	USD/ton	1.813	8.828	7.962	7.332	7.150	7.100	7.069	6.948	6.800
Demir Cevheri	USD/kuru ton	29	168	128	135	135	137	138	141	145
Kurşun	USD/ton	454	2.401	2.065	2.140	2.120	2.150	2.160	2.199	2.250
Nikel	USD/ton	8.638	22.910	17.548	15.032	14.500	15.000	15.276	16.432	18.000
Kalay	USD/ton	5.436	26.054	21.126	22.283	22.500	22.700	22.920	23.822	25.000
Çinko	USD/ton	1.128	2.194	1.950	1.910	2.000	2.050	2.083	2.218	2.400
Altın	USD/troy ons	279	1.569	1.670	1.412	1.220	1.200	1.190	1.149	1.100
Gümüş	USD/troy ons	5	35	31	24	21	21	21	21	22
Platin	USD/troy ons	545	1.719	1.551	1.487	1.400	1.350	1.340	1.299	1.250

Emtia Fiyatlarında Değişim Oranları (Ocak 2014)

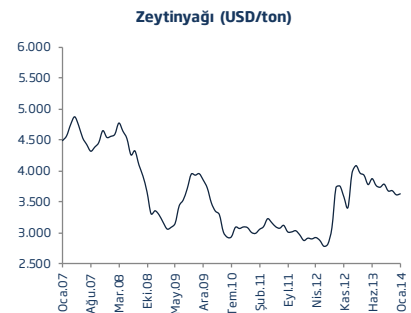
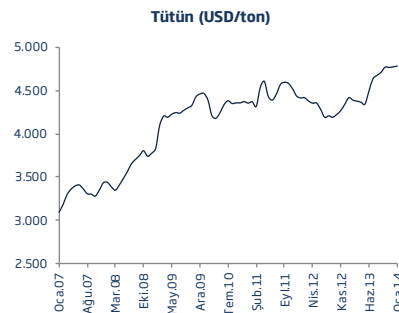
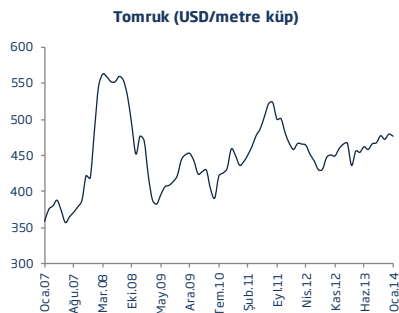
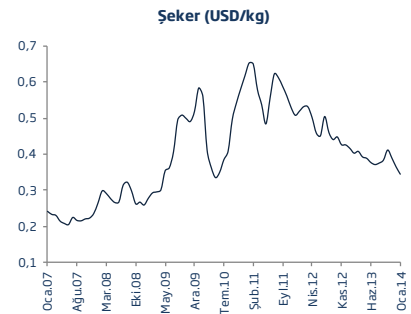
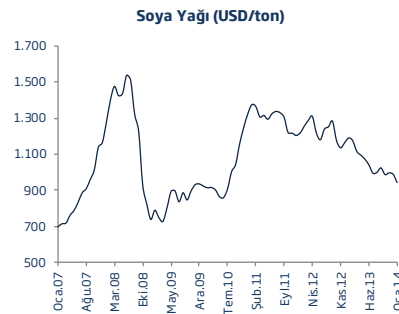
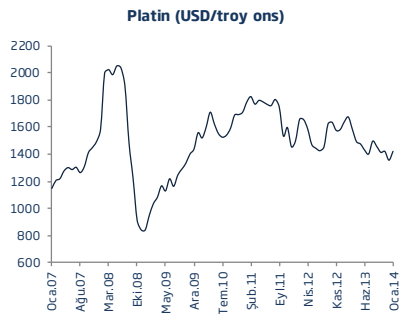
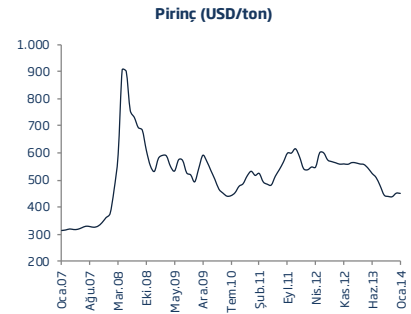
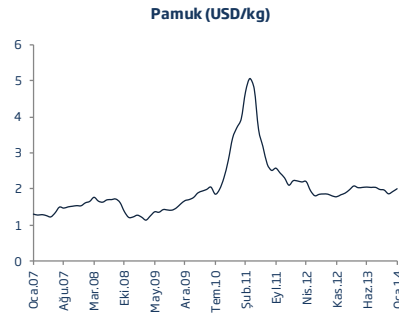
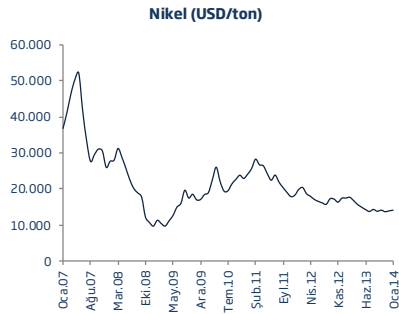
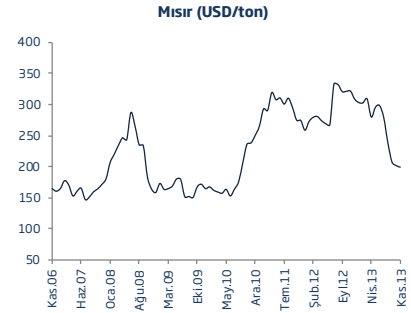
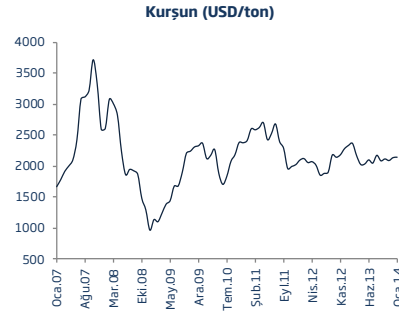
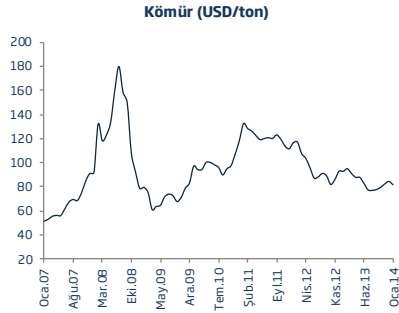
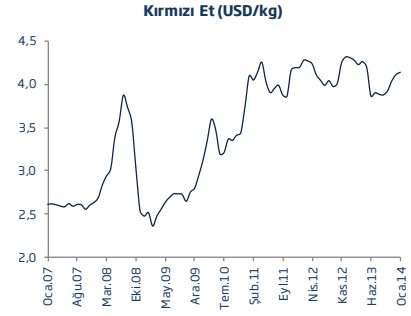
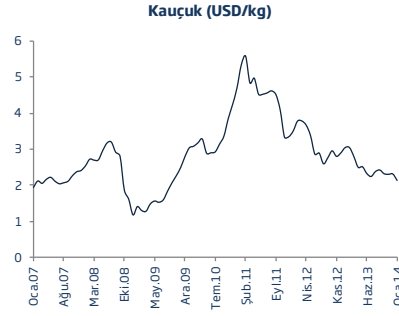
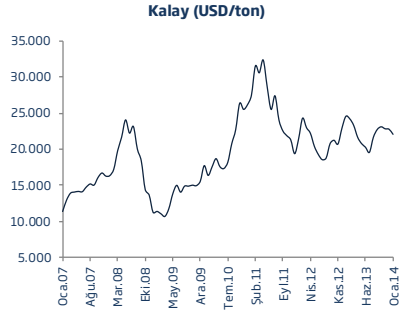
EMTİA FİYATLARI - I

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

* Brent, WTI ve Dubai petroleri spot fiyatları ortalamasıdır.

EMTİA FİYATLARI - II

Kaynak: Dünya Bankası, IMF

Bu rapor Bankamız uzmanları tarafından güvenilir olduğuna inanılan kamuya açık kaynaklardan elde edilen bilgiler kullanılmak suretiyle, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmıştır ve hiçbir şekilde finansal enstrümanların alım veya satımı konusunda tavsiye veya finansal danışmanlık hizmeti sağlanması olarak yorumlanmamalıdır. Bu raporda yer verilen görüş ve değerlendirmeler, hiçbir şekilde Türkiye İş Bankası A.Ş.'nin kurumsal yaklaşımını yansıtmamakta olup, raporu kaleme alan uzmanların kişisel görüş ve değerlendirmeleridir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgi, görüş ve değerlendirmelerin doğru, değişmez ve eksiksiz olması konusunda herhangi bir şekilde garanti vermemektedir. Türkiye İş Bankası A.Ş. bu raporda yer alan bilgilerde herhangi bir bildirimde bulunmaksızın değişiklik yapma hakkına sahiptir. Bu rapor ve içindeki bilgilerin kullanılması nedeniyle doğrudan veya dolaylı olarak oluşacak zararlardan Türkiye İş Bankası A.Ş. hiçbir şekilde sorumluluk kabul etmemektedir.

İşbu rapor üzerinde Bankamızın telif hakkı olup, Bankamızın yazılı izni alınmaksızın herhangi bir kişi tarafından, herhangi bir amaçla, kısmen veya tamamen çoğaltılamaz, dağıtılamaz veya yayımlanamaz. Tüm haklarımız saklıdır.